Vesturvón farin eystureftir

Teir fyrstu langfaratrolararnir eru farnir eystur eftir í ár. Vesturvón fór sunnudagin, og undan honum er Sundaberg farin

FISKIVINNA
Edvard Joensen

Vágar: Vesturvón fór sunnudagin fyrsta túrin í ár. Leiðin gongur í norskan sjógv.

Ólavur Petersen, reiðari, sigur, at teir hava fngið loyvi at byrja at fiska í norskum sjógvi í Barentshavinum, hóast kvotan enn ikki er býtt millum skipini.

Tað eru fimm føroysk skip, sum fiska av kvotuni í Barentshavinum. Tey eru Akraberg, Enniberg, Skálaberg, Sundaberg og Vesturvón. Ólavur Petersen sigur seg hava frætt, at Sundaberg er komin á fiskileið, men at hann einki veit at siga um fiskiskapin hjá teimum.

Árið í fjør var heilt hampiligt hjá Vestuvón, letur reiðarin at. Hann vil ikki siga, hvussu hampiligt tað var, uttan at hann fiskaði fyri nakrar milliónir.

Tað verður tó ov lítið bara at dúva upp á tað, sum í Barentshavinum fæst við samráðingum, sigur Ólavur Petersen. Umframt norsku kvotuna, hava teir eisini ta russisku, sum teir plaga at sleppa at fiska burturav í norskum sjógvi.

Men neyðugt verður eisini við ørðum, sigur reiðarin. Eitt nú ætla teir at royna at sleppa at keypa sær kvotu frá russum, sum teir fyrr hava gjørt.

Eisini plagar Vesturvón at vera onkran túr vestanfyri eftir svartkalva, og tað ætla teir eisini at sleppa í ár, sigur Ólavur Petersen. Umsókn er send, sigur hann.

Teir vóru 35 mans við Vesturvón, nú hann fór fyrsta túrin í ár.

Annars eigur partafelagið Vesturvón eisini fýra onnur skip. Tað eru tvey ísfiskapør. Akraborg og Varðborg og Akranes og Dragasund, sum felagið keypti stutt fyri jól.

Teir hava landað í Sørvági fyrstu ferð í ár, sigur Ólavur Petersen. Akraborg og Varðborg høvdu 1.500 kassar, meðan Akranes og Dragasund høvdu 2.000 kassar av upsa. Prísurin liggur millum fimm og hálvasættu krónu fyri kilog, sigur Ólavur Petersen.

Vesturvón eigur eisini flakavirkið í Sørvági, sum er leigað út til Vestís Seafood. Ólavur Petersen sigur, at har er arbeiði hvønn dag. Tað arbeiða eini 12 fólk saltfisk á virkinum, sigur hann.

Avtalan um oljuna ikki broytt

FORSÆTISRÁÐHARRAVITJAN
Jan Müller

Áðrenn danski forsætisráðharrin Anders Fogh Rasmussen kom á almenna vitjan í Føroyum mánadagin spurdu vit løgmann, um spurningurin um ognarrættin til ráevnini í undirgrundini fór at verða tikin á fundunum teirra millum.

Løgmaður sigur avgjørdur, at hetta málið er avgreitt bæði frá føroyskari og danskari síðu. -Tað málið verður ikki reist frá føroyskari síðu. Verður tað reist av fjølmiðlunum fari eg bara at endurtaka innihaldið í avtaluni frá 92, sum allir partar eru samdir um og sum eisini hevur verið staðfest fleiri ferðir.

Seinastu tíðina hevur varaløgmaður, Høgni Hoydal í lýsingum og greinum í bløðunum reist spurningin og víst á, at soleingi føroyingar ikki hava skjøti til sítt egna land ber til hjá dønum at sáa iva um virði í avtaluni frá 1992. Til tað sigur løgmaður, at hann tekur ikki undir við Høgna Hoydal, tá tað snýr seg um ráevnini í undirgrundini.

- Tað málið varð avgreitt í desember 92. Sjálvt um man bæði frá danskari og føroyskari síðu hevur roynt at seta spurnartekin við avtaluna, so hevur man eisini frá danskari síðu entá í fólkatinginum fingið staðfest, at har er einki at gera. Tann avtalan hevur fult gildi.

Løgmaður vísir á, at tá formaður Tjóðveldisflokksins umrøður hetta málið, so tosar hann um at fáa skjøti til landið, og tað er nakað annað. - Skjøtið fáa vit ikki, fyrr enn vit taka fullan suverenitet. Tað er galdandi í hesum og øllum øðrum málum. Vit hava gjørt avtalu við donsku stjórnina, sum gevur okkum ognarrætt til ráevnini, og tað er staðfest allan vegin, at vit hava henda rætt til ráevnini í undirgrundini. Tað eru ikki tvær meiningar um tað.

Oljan týdning fyri sjálvstýristilgongd

VALIÐ OG OLJA
Jan Müller

Nú valið nærkast og spurningurin um oljufund verða tengt at sjálvstýristilgongdini spurdu vit Anfinn Kallsberg, løgmann, í hvussu stóran mun hann metir at ein møgulig oljuvinna verður ein partur av valstríðnum til løgtingið!

- Olja og oljuvinnu er eitt bein aftrat í búskapinum. Og tað er greitt, at ein búskaparlig tillaging í Føroyum verður rættiliga nógv bundin av, hvussu búskaparligi útviklingurin verður. Nógv olja merkir, at tað verður kanska skjótari at fáa gjørt tær tillagingar í búskapinum, soleiðis at vit hava yvirtikið tey flestu av hesum økjunum, sum eisini krevja fíggjarliga orku.

- *Og verður eingin olja?*

- Ja so gongur tað nakað seinni. 2012 er eitt mál. Tað kann fara báðar vegir.

Fogh hitti løgtingslimir

FORSÆTISRÁÐHARRAVITJAN
Jan Müller

Í gjár kom nýggi danski forsætisráðharrin, Anders Fogh Rasmussen á vitjan í Føroyum. Her skuldi hann hitta løgmann og landsstýrið umframt umboð fyri allar flokkar á tingi. Anfinn Kallsberg heldur tað er skilagott av forsætisráðharranum at koma til Føroya so tíðliga tilber, uttan mun til um tað er val ella ikki. Hann fer neyvan at leggja seg út í eitt føroyskt valstríð heldur løgmaður.

Ætlanin var at danski forsætisráðharrin bara skuldi hitta løgmann, umboð fyri landsstýrið og Sambandsflokkin, sum er samstarvsflokkur hjá Vinstra. Men eftir ynski frá eitt nú Javnaðarflokkinum varð tað broytt, soleiðis at fundur skuldi vera á Hotel Hafnia í gjár klokkan 16, har Anders Fogh Rasmussen skuldi hitta umboð fyri allar flokkar á tingi. Løgmaður sigur í eini viðmerking, at hetta er ein skilagóð broyting í skránni, tí tað gevur eina betri javnvág í. Hann sigur seg fult út kunna taka undir við hesum. Tað er danski forsætisráðharrin, sum sjálvur hevur valt at hitta umboð fyri allar flokkar. Løgmaður sigur, at hetta er eisini í tráð við tað Poul Nyrup Rasmussen gjørdi á sinni. Og verður hetta helst gjørt fyri, at forsætisráðharrin ikki skal verða lagdur undir at leggja seg út í føroysk viðurskifti.